

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego
NOWE Słowa na start! klasa 8 obowiązujące w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Radomiu

Wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Nowe Słowa na start!* w klasie 8. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Opracowała Agnieszka Oracka

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Ja w społeczeństwie Edward Dwurnik, Krakowskie Przedmieście (Mikołaj Kopernik)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela opisać obraz • wymienić barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji pomiędzy ludźmi a budynkami 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi miasto
3. Twórca i jego czasy. Melchior Wańkowicz	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić najważniejsze elementy biografii Melchiora Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy autobiograficzne w książce <i>Ziele na kraterze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się o wydarzeniach historycznych współczesnych autorowi
4. Na tropach tradycji – Melchior Wańkowicz, <i>Ziele na</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów obu fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentacji dworu pana Pisanki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić świat <i>znikający</i> polskiej szlachty z punktu widzenia narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opis interesującego miejsca w swoim regionie

kraterze (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić bohaterów fragmentu utworu 				
5. Odpowiedzialność za słowo – Melchior Wańkowicz, <i>Tędy i owędy</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, reportaż</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • przedstawić bohaterów fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • przedstawić sposób pracy dziennikarzy w czasopiśmie „Time” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonego zadania 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zinterpretować sformułowaną przez ojca Marty puentę • wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji
6. Być razem Włodzimierz Szymanowicz, <i>Zaproszę mnie do stołu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zreferować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy tworzące atmosferę spotkania bliskich osób • omówić funkcję skontrastowania dwóch przestrzeni: na zewnątrz i w środku przy stole 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące tworzenia atmosfery podczas spotkania bliskich sobie osób 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia spotkania bliskich w wybranym tekście kultury
7. Ludzie wobec ludzi Tadeusz Różewicz, <i>List do ludożerców</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych ludożerców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję użycia słowa <i>ludożerca</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat „ludożerców” w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: <i>Czy każdy ma w sobie ludożercę?</i>
8. Stereotypy Jak szufladkujemy innych (fragmenty) – rozmowa Joanny	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zreferować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób powstają stereotypy • omówić, w jaki sposób stereotypy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sytuacje, w jakich stereotypy mogą być groźne • wyjaśnić rolę indywidualnych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury prezentujące stereotypowe

<p>Podgórskiej z profesorem Mirosławem Koftą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego 	<p>wpływają na nasze zachowanie</p>	<p>kontaktów w zwalczaniu stereotypów</p>		<p>traktowanie jakiejś grupy</p>
<p>9. Wykluczona – wpływ stereotypów na relacje między dziećmi Magdalena Kozłowska, <i>Zupa z jeża</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować fragment powieści • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i przestrzeń akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterki występujące we fragmencie utworu • opisać relacje pomiędzy Jaelle a innymi uczennicami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Jaelle nie chciała się upodobnić do rówieśniczek ze szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać stereotypy dotyczące społeczności romskiej przedstawione we fragmencie utworu • podjąć dyskusję na temat problemów z zaakceptowaniem czyjejs inności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoje zdanie na temat przyczyn wrogości wobec obcych • opisać wybrany stereotyp narodowy • przedstawić inny tekst kultury podejmujący temat Romów
<p>10. Czasy nietolerancji Markus Zusak, <i>Złodziejka ksiązek</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>fasyzm, rasizm</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentu utworu • scharakteryzować Rudy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem a synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • na podstawie dowolnych źródeł opracować kontekst historyczny fragmentu utworu
<p>11. Być człowiekiem Stanisław Jerzy Lec, <i>Myśli nieuczesane</i> (wybór) Jan Sztudynger, <i>Piórka</i> (wybór)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>aforyzm, fraszka, paradoks</i> • omówić przynależność gatunkową utworów Jana Sztudyngera 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić znaczenie sentencji Stanisława Jerzego Leca • wyjaśnić prawdy życiowe zawarte we fraszkach Jana Sztudyngera 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • wskazać paradoksy we fraszkach Jana Sztudyngera i omówić je 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść uniwersalne prawdy zawarte w aforyzmach i fraszkach do swojego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć odzwierciedlenie jednej z prawd zawartych we fraszkach lub aforyzmach w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek

<p>12. i 13. Perswazja – sztuka językowego wywierania wpływu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>perswazja, apel, sugestia, uzasadnienie, negocjacje, reklama, manipulacja, etyka słowa</i> • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić fazy negocjacji • wymienić sposoby nakłaniania w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odnaleźć w podanych tekstach apel, sugestię i uzasadnienie • wymienić sposoby manipulacji • wskazać reklamy, które nakłaniają odbiorcę do konkretnego działania • wskazać wypowiedzi wykorzystujące manipulację 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować hasła reklamowe pod kątem adresata • zanalizować wybrane reklamy pod kątem zabiegów manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć hasła reklamowe, nakłaniające do konkretnego działania • skomponować wypowiedź perswazyjną na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w reklamach i wypowiedziach polityków elementy manipulacji i zanalizować je • wygłosić publicznie mowę perswazyjną
<p>14. Słowo pisane – historia, charakterystyka, funkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii piśmiennictwa • wymienić gatunki wypowiedzi prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzi pisemne na kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język prasy • rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dobrego tekstu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych
<p>15. O grzeczności w języku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady porozumiewania się w grzeczny sposób • wymienić formy grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi, w których zostały złamane zasady grzeczności w języku 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności
<p>16., 17. Różne odmiany polszczyzny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić odmiany polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy normą 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać wypowiedzi zgodne z 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedzi zgodne

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy odmianą oficjalną a nieoficjalną polszczyzny • wyartykułować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową • zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową 	<p>i nieoficjalnej odmiany języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną 	wzorcową a normą użytkową języka	normą wzorcową i normą użytkową	z wzorcową odmianą języka
<p>18. Podsumowanie wiadomości Alina Gutek, <i>Pomiędzy wolnością a przynależnością: jak ochronić swoje „ja” w społeczeństwie?</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>literatura faktu, stereotyp, aforyzm, fraszka, formy grzecznościowe, polszczyzna ogólna, odmiana oficjalna, odmiana nieoficjalna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
<p>19. Niepokoje egzystencjalne Caspar David Friedrich,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela opisać, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać krajobraz roztaczający się przed bohaterem obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zinterpretować sposób przedstawienia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw dla wymowy obrazu • wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany obraz Caspara Davida Friedricha

Wędrowiec nad morzem mgły					
20. Twórca i jego czasy – Jan Kochanowski Zygmunt Trembecki, Jan Kochanowski i Orszula z lutnią	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>renesans</i>, <i>humanizm</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Jana Kochanowskiego • omówić okoliczności powstania cyklu <i>Trenów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić specyfikę <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście biografii i twórczości Jana Kochanowskiego omówić rzeźbę Zygmunta Trembeckiego
21., 22. Wobec śmierci – o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>tren</i>, <i>porównanie homeryckie</i>, <i>puenta</i>, <i>przenośnia</i>, <i>symbol</i>, <i>peryfraza</i> • zrelacjonować treść <i>trenów</i> • wskazać adresatów wymienionych na początku <i>Trenu I, VII i VIII</i> • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny w <i>Trenie VIII</i> 	<p><i>Tren I</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję <p><i>Tren V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony <p><i>Tren VII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję odwołania do ubiorów córki 	<p><i>Tren I</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka • omówić funkcję pytania retorycznego w zakończeniu utworu <p><i>Tren V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika • zinterpretować znaczenie pytania retorycznego w puencie utworu <p><i>Tren VII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień • zinterpretować dwojakie znaczenie 	<p><i>Tren I</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie puenty • zinterpretować wymowę utworu <p><i>Tren V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu <p><i>Tren VII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu • porównać omówione treny i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykrzyknienia w puencie utworu 	<p>słowa <i>skrzynka</i>, użytego utworze Tren VIII</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kontrastu w ukazaniu domu: przed i po śmierci Urszuli 		
<p>23. W zaświatach – kontekst interpretacyjny do Trenów Bolesław Leśmian, Urszula Kochanowska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację liryczną • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać wizję zaświatów przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać peryfrazę i określić jej funkcję • omówić sposób, w jaki został przedstawiony Bóg 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej prawdy o człowieku zawartej w wierszu • omówić wizje zaświatów przedstawione w wybranych tekstach kultury
<p>24. Tęsknota pielgrzyma Juliusz Słowacki, Hymn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>hymn, refren, anafora</i> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu • określić funkcję adresata • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny oraz jego położenie względem domu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować obraz Boga wyłaniający się z utworu • określić przyczyny smutku podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję refrenu i anafory • zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji

<p>25. List do Boga Eric-Emmanuel Schmitt, Oskar i pani Róża (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu utworu • z pomocą nauczyciela określić narrację fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu • określić temat przewodni fragmentu utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę • wskazać cechy listu we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć spekulacje na temat celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka, jakim posługują się bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
<p>26. Korzyści z przemijania Wisława Szymborska, Nic dwa razy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza • z pomocą nauczyciela wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej rzeczywistości • z pomocą nauczyciela zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • zanalizować obraz miłości przedstawiony w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
<p>27. Przepis na życie Stanisław Barańczak, Żeby ci czasem nie zaszkodziło</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>ironia</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wskazać środki stylistyczne • omówić stosunek osoby mówiącej do formułowanych wskazówek • wskazać w wierszu ironię 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcje użytych środków stylistycznych • wypowiedzieć się na temat osoby, która stosowałaby się do wymienionych porad 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować rzeczywisty katalog zasad, którymi powinien się kierować człowiek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat konsekwencji postawy nonkonformistycznej

	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wskazać podmiot liryczny 				
28. Wyrażanie opinii	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>opinia, informacja</i> • wymienić zasady, które powinny być przestrzegane podczas wyrażania opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić różnicę pomiędzy opinią a informacją • odróżnić informację od opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić notatkę zawierającą informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować opinie wraz z uzasadnieniem 	
29. Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować rozwój muzyki na poszczególnych etapach historii kultury • wymienić elementy języka muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionej muzyki bądź gatunku muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla swojego regionu
30. Języki środowiskowe i zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych • wskazać kolokwializmy w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przykłady języków środowiskowych i zawodowych • wymienić cechy gwary uczniowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego
31. Dialekty i gwary	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>dialekt, gwara</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wskazać różnice pomiędzy gwarą a dialektem 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanych przykładach wskazać różnice pomiędzy gwarą a językiem ogólnonarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst gwarowy na ogólnopolski 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć minisłownik wybranej gwary

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić istniejące w Polsce dialekty 				
32. O stylu wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie z pomocą nauczyciela zreferować podstawową zasadę dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wymienić cechy każdego ze stylów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać styl podanej wypowiedzi skorygować błędy stylistyczne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w wybranym stylu 	
33. , 34. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie posłużyć się terminami i pojęciami: <i>porównanie homeryckie, tren, peryfrazą, wyrażanie opinii, języki środowiskowe, języki zawodowe, dialekty, gwara, style wypowiedzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie uargumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty sformułować i rozwiązać problem badawczy
35. Wzorce James L. Stanfield, Zbigniew Religa	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>worzec, kompozycja fotografii</i> z pomocą nauczyciela opisać, 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela omówić kompozycję zdjęcia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy pracy lekarza, które zostały wyeksponowane na zdjęciu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć swoją opinię na temat fotografii i uzasadnić ją 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kim był Zbigniew Religa

	co znajduje się na zdjęciu				
36. Twórca i jego czasy – Aleksander Kamiński	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>harcerstwo</i>, <i>literatura podziemna</i> wymienić najważniejsze etapy życia Aleksandra Kamińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny twórczości Aleksandra Kamińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić genezę powstania <i>Kamieni na szaniec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić znaczenie <i>Kamieni na szaniec</i> dla współczesnych autorowi odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat literatury podziemnej w okupowanej Polsce
37., 38., 39., 40., 41. Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i> (lektura obowiązkowa)	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu utworu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja</i>, <i>Szare Szeregi</i>, <i>sabotaż</i>, <i>dywersja</i>, <i>literatura faktu</i> zrelacjonować treść książki określić rodzaj narracji zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony we fragmencie utworu scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony opisać rzeczywistość okupowanej Warszawy wymienić i scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych opisać perypetie bohaterów działających w małym sabotażu i w dywersji 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Rudy czuł się szczęśliwy pomimo dojmującego bólu i świadomości zbliżającej się śmierci <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat specyfiki pokolenia, do którego należeli bohaterowie wskazać cechy gawędy harcerskiej i literatury faktu 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> w kontekście danego fragmentu utworu zinterpretować tytuł utworu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat celowości przeprowadzenia akcji pod Arsenalem w świetle jej skutków podjąć dyskusję na temat ówczesnego i współczesnego rozumienia słowa <i>patriotyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób ukazania akcji pod Arsenalem oraz jej skutków w książce Aleksandra Kamińskiego oraz w filmie w reżyserii Roberta Glińskiego

<p>42., 43. Twardy charakter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, alianci</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • scharakteryzować Kazimierza Daszewskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać postawy Kazimierza Daszewskiego oraz bohaterów <i>Kamieni na szaniec</i>
<p>44. Geniusz czarodziejski Walter Isaacson, Steve Jobs (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić słabe i mocne strony charakteru Steve'a Jobsa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek autora tekstu do opisywanego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat pożądanych cech lidera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybraną postać, która wykazuje cechy dobrego lidera
<p>45. Czy można być świętym? Jan Twardowski, ***</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>apostrofa</i> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • z pomocą nauczyciela wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę św. Franciszka z Asyżu
<p>46. Zbuntowany Jerome David Salinger, <i>Buszujący w zbożu</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>idealizm</i> • zrelacjonować treść fragmentów • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela scharakteryzować głównego bohatera • określić stany emocjonalne rozmawiających postaci • wskazać powody wydalenia bohatera ze szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek bohatera do rzeczywistości • wskazać w bohaterze cechy idealisty 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować marzenie chłopaka dotyczące jego przyszłości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło filmowe przedstawiające motyw buntu młodych ludzi

<p>47. Ratować innych Stanisław Trojanowski, Naznaczony 11 września: Rozmowa ze strażakiem z WTC (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> • zrelacjonować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym dla bohatera wywiadu jest rodzina • wskazać elementy obyczajowości strażaków • przedstawić wartości, jakimi kierowali się strażacy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konsekwencje, jakie poniósł Stanisław Trojanowski w wyniku akcji ratowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rozmowę strażaka z synem 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć wydarzenia, które rozegrały się w Nowym Jorku 11 września 2001 roku
<p>48. Po co nam autorytety? Marcin Fabjański, Kwestionuj autorytety (fragmenty wywiadu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>autorytet</i> • zrelacjonować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyliczyć zasady, którymi warto się kierować podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę autorytetu we współczesnym świecie • zanalizować wywiad pod kątem sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat traktowania celebrytów jako autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój autorytet i uzasadnić wybór
<p>49., 50. Sprawozdanie z filmu i spektaklu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić elementy, które powinny się znaleźć we wstępie, w rozwinięciu i w zakończeniu sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela stworzyć plan sprawozdania ostatnio obejrzanego filmu lub spektaklu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemne sprawozdanie z filmu bądź spektaklu 	
<p>51., 52. Recenzja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić elementy, z których składa się recenzja • z pomocą nauczyciela odróżnić 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela stworzyć plan recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić poszczególne elementy dzieła • stworzyć recenzję wybranego filmu 	

	recenzję od sprawozdania				
53. Telewizja	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela zrelacjonować etapy rozwoju telewizji wskazać momenty przełomowe w rozwoju telewizji podać przykłady gatunków telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela scharakteryzować wybrane programy telewizyjne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę języka przekazu telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić wybrany program telewizyjny według podanych kryteriów porównać różne przykłady tego samego gatunku telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli telewizji w życiu swoich rówieśników podjąć dyskusję na temat jakości i funkcji reklam telewizyjnych przygotować prezentację na temat swojego ulubionego serialu
54. Treść i zakres wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>treść wyrazu</i>, <i>zakres wyrazu</i> odróżnić treść od zakresu wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać treść i zakres wyrazu w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym zakresie 	
55. Rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>synonim</i>, <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>wyraz wieloznaczny</i>, <i>eufemizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela zastąpić podane wyrazy synonimami podać antonimy do danych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami wyjaśnić znaczenie podanych eufemizmów 	<ul style="list-style-type: none"> podać różne znaczenia danych wyrazów 	
56. Neologizmy i archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wymienić rodzaje neologizmów i zapożyczeń 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela podzielić neologizmy na kategorie odnaleźć neologizmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie podanych neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie 	

<p>57., 58. Podsumowanie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>wojenna literatura faktu, apostrofa, sprawozdanie z filmu i spektaklu, recenzja, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, neologizmy, archaizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
<p>59. Polskość - projekt Marcina Mostafy i Natalii Paszkowskiej we współpracy z Wojciechem Kakowskim, Pawilon Polski na Wystawie Światowej EXPO w Szanghaju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela podać informacje na temat Wystaw Światowych EXPO • opisać Pawilon Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela opisać tradycyjne i nowoczesne elementy Pawilonu Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić związek wzornictwa budynku z Polską i polsnością 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wartości związanych z polsnością, jakie warto promować za granicą 	
<p>60. Twórca i jego czasy. Adam Mickiewicz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>szlachta, Wielka Emigracja, epopeja narodowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela scharakteryzować twórczość Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy epopei obecne w <i>Panu Tadeuszu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Dietricha Montena

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 				
<p>61., 62., 63., 64., 65. i 66.</p> <p>Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>epopeja, inwokacja, szlachta, dworek szlachecki, komizm, ironia</i> <p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wskazać adresatów inwokacji <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść utworu z pomocą nauczyciela wymienić obyczaje szlacheckie opisane w utworze 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narratora fragmentu utworu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela opisać strukturę społeczną szlachty polskiej scharakteryzować Jacka Soplicę, Hrabiego, Sędziogo i Gerwazego wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać, w jaki sposób inwokacja nawiązuje do tradycji eposu homeryckiego <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia społeczności dobrzyńskiej wskazać komizm w sposobie przedstawienia niektórych bohaterów 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> zanalizować sposób przedstawienia ojczyzny w inwokacji zanalizować elementy wystroju dworku szlacheckiego w kontekście tradycji i patriotyzmu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad szlachciców przedstawionych w utworze zinterpretować częste pojawianie się w utworze słowa <i>ostatni</i> zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny, w jakim powstało dzieło, oraz kontekst historyczny wydarzeń przedstawionych w utworze podjąć dyskusję na temat przyczyn określenia dzieła Mickiewicza epopeją narodową, skoro opisana została tam tylko jedna warstwa społeczna porównać tekst Adama Mickiewicza z reżyserską wizją Andrzeja Wajdy
<p>67.</p> <p>Polski patriotyzm Agnieszka Durska, <i>Polski patriotyzm współczesny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>martyrologia, postawa obywatelska</i> zrelacjonować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wymienić cechy nowoczesnego patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać źródła tradycyjnego pojmowania patriotyzmu porównać patriotyzm tradycyjny 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować definicję współczesnego patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat postaw patriotycznych

(fragmety wywiadu)			i patriotyzm nowoczesny w kontekście współczesnej rzeczywistości		
68. Twórca i jego czasy. Stefan Żeromski	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> z pomocą nauczyciela wymienić najważniejsze etapy życia Stefana Żeromskiego 	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela przedstawić okoliczności powstania <i>Syzyfowych prac</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić tematy poruszane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst społeczno-historyczny twórczości Żeromskiego 	
69., 70., 71., 72., 73. Stefan Żeromski, <i>Syzyfowe prace</i> (lektura obowiązkowa)	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> z pomocą nauczyciela zrelacjonować fragment powieści <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>zabory</i>, <i>rusyfikacja</i> z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść powieści 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela scharakteryzować Bernarda Zygiera <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony scharakteryzować Marcina Borowicza i Andrzeja Radka wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przyczyn lekceważenia przez uczniów lekcji języka polskiego <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację społeczeństwa polskiego po powstaniu styczniowym omówić sposoby walki z rusyfikacją przedstawione w utworze zinterpretować tytuł powieści 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić reakcje uczniów na recytację <i>Reduty Ordona</i> <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> zanalizować skutki zabiegów rusyfikacyjnych przedstawić postawy członków polskiej społeczności wobec działań zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowywania tożsamości narodowej

<p>74. Polska moim domem Lao Che, <i>Kapitan Polska</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>superbohater</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić cechy Kapitana Polski • wyjaśnić pochodzenie nazwy <i>Kapitan Polska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Polski w utworze • wyjaśnić funkcję nawiązania do wydarzeń z historii Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać przedstawionego w utworze Kapitana Polskę do Kapitana Ameryki
<p>75. Oczami obcokrajowca Steffen Möller, <i>Polska da się lubić</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić rytuały związane z polską gościnnością 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać różnice pomiędzy mentalnością niemiecką a polską • wypowiedzieć się na temat stylu fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować przyczyny komizmu poszczególnych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnic w mentalności przykładowych narodowości • podjąć dyskusję na temat stereotypowego postrzegania mentalności innych narodowości
<p>76. Tęsknota za Polską Marian Hemar, <i>Piosenka o przychodni lekarskiej w Londynie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>emigracja</i>, <i>mała ojczyzna</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać rzeczywistość londyńską i lwowską 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • wskazać wyrazy nacechowane emocjonalnie i omówić ich funkcję • wyjaśnić funkcję użycia regionalizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przytoczyć i omówić wybrany tekst kultury poruszający temat małej ojczyzny
<p>77., 78. i 79. Przemówienie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić cechy różnych rodzajów przemówień • wymienić elementy niezbędne do 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy, z których powinno się składać dobrze skomponowane przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć strategie zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii 	

	przygotowania przemówienia	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować plan przemówienia 	i formułowania zakończenia przemówienia	<ul style="list-style-type: none"> • wygłosić przemówienie 	
80. Komiks	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić historię komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela omówić język komiksu • z pomocą nauczyciela przedstawić różnice pomiędzy komiksem amerykańskim a komiksem europejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany komiks i ocenić go według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrane komiksy i ocenić je według podanych kryteriów • stworzyć projekt komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić film inspirowany komiksem i omówić jego specyfikę
81. i 82. Odmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela scharakteryzować odmienne części mowy • z pomocą nauczyciela określić cechy charakterystyczne deklinacji trudnych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je • dokonać właściwej deklinacji rzeczowników • właściwie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy czasownika osobowego • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników 	
83. Nieodmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować nieodmienne części mowy • z pomocą nauczyciela wskazać spójniki, przed którymi stawiamy przecinek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przysłówki, które podlegają stopniowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać nieodmienne części mowy 	

<p>84. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i> • z pomocą nauczyciela wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować poznane zasady w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować tekst pod względem pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i> 	
<p>85., 86. Podsumowanie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>epopeja, inwokacja, przemówienie, odmienne części mowy, nieodmienne części mowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
<p>87. Utopie <i>Kraina jutra</i> (kadr z filmu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>kadr</i> • opisać, co widzi na fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela omówić kompozycję kadru 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy fantastyczne na fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kolorystykę i światło na fotografii • zinterpretować wymowę kadru 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat filmu <i>Kraina jutra</i>
<p>88. Prawdziwa utopia Herbert George Wells, <i>Ludzie jak bogowie</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić zasady panujące w Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać funkcjonujący w Utopii system społeczny ze znanym mu rzeczywistym systemem 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat tego, dlaczego do rzeczywistości codziennej nie można wprowadzić systemu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat życia w świecie idealnym

				obowiązującego w Utopii	
89. Moralność a prawo Suzanne Collins, Igrzyska śmierci (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>antyutopia</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w opisywanym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii przedstawionych w tekstach kultury
90. Utopia a szczęście Terry Pratchett, Stephen Baxter, Długa utopia (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • scharakteryzować społeczność Następných • przedstawić stosunek bohaterów do Następných 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zachowanie Stana pod koniec fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pozytywne i negatywne aspekty sposobu życia w Zagrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opowiadanie, opisujące jeden dzień w Zagrodzie • podjąć dyskusję na temat zacytowanego przez Stana zdania
91. Idealne społeczeństwo George Orwell, Folwark zwierzęcy (fragmenty) Plakat do animowanego filmu Folwark zwierzęcy, reż. John Halas i Joy Batchelor	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>alegoria</i>, <i>utopia</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela scharakteryzować Boxera • omówić zachowanie kota i kłaczy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy utopii w początkowym opisie farmy • wyjaśnić przyczyny dystansu osła Benjamina w stosunku do powszechnego szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • określić funkcję knura Napoleona dla wymowy fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować plakat filmowy • omówić analogie pomiędzy historią Rosji sowieckiej a wydarzeniami opisanymi w <i>Folwarku zwierzęcym</i>
92. Odzyskać raj Anna Kamieńska, Prośba	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • określić funkcję środków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury opisujący sposób postrzegania świata

	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela określić rodzaj liryki • z pomocą nauczyciela wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne 	stylistycznych użytych w wierszu <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie próśb podmiotu lirycznego 		przez osobę pogrążoną w żałobie
93. Człowiek idealny Veronica Roth, Wierna (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>science fiction</i> • zrelacjonować fragment powieści • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela omówić świat przedstawiony w utworze • z pomocą nauczyciela wyjaśnić, na czym polegał eksperyment opisany we fragmencie oraz dlaczego się nie powiódł 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy pozwalające zaliczyć powieść do gatunku <i>science fiction</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat czynników kształtujących charakter człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>genetyka</i>
94. Scenariusz filmowy	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>didaskalia</i> • z pomocą nauczyciela wymienić elementy wchodzące w skład scenariusza 	<ul style="list-style-type: none"> • wybrać scenę z dowolnej książki, która nadaje się na scenariusz 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować nagłówki scen i wskazówki sceniczne 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć przekonujące dialogi • nadać gotowemu scenariuszowi odpowiedni kształt graficzny 	
95. Film	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>kadr, plan</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieła filmowe według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej

	<i>filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i>				
96., 97. Wypowiedzenie i jego części – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić główne i drugorzędne części zdania • z pomocą nauczyciela podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • z pomocą nauczyciela rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu • odnaleźć w tekście drugorzędne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • określić właściwy szyk przydawki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić zdania przydawkami w odpowiednim szyku • dokonać rozbioru logicznego zdania 	
98., 99. Zdanie złożone i zdanie wielokrotnie złożone – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych • z pomocą nauczyciela wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania • z pomocą nauczyciela rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone • podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować tekst ze zbyt rozbudowanymi zdaniami złożonymi • sporządzić wykres zdania złożonego 	
100., 101. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy

	<ul style="list-style-type: none"> • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>alegoria, scenariusz filmowy, części zdania, wypowiedzenie, wypowiedzenie złożone</i> 			<ul style="list-style-type: none"> • uogólnić, podsumować i porównać 	
102. Życiowe wybory Natalia Rak, <i>Wybór</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motyw biblijny, do którego nawiązuje dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład street artu
103. Twórca i jego czasy. Henryk Sienkiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić genezę powieści <i>Quo vadis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza • omówić kontekst powstania powieści historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić recepcję powieści <i>Quo vadis</i> 	
104., 105., 106., 107., 108. Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa)	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>pierwsi chrześcijanie, Cesarstwo Rzymskie</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu <p>Do całości utworu:</p>	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Winicjusza i Petroniusza • wymienić wartości najważniejsze dla Rzymian <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać emocje, które targały Winicjuszem <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić konsekwencje, z którymi wiązał się wybór religii chrześcijańskiej 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać wiarę Rzymian i chrześcijan <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • przedstawić dwa sposoby pojmowania miłości w ujęciu antycznym i chrześcijańskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Quo vadis</i> • podjąć dyskusję na temat poświęcenia życia dla idei, w którą się wierzy • porównać pierwszych chrześcijan ze współczesnymi wyznawcami Jezusa z Nazaretu

	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>powieść historyczna</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy powieści historycznej • scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać obyczajowość starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób życia pierwszych chrześcijan • omówić przyczyny, przebieg i konsekwencje pożaru Rzymu • opisać przemianę wewnętrzną Winicjusza 		
109. Twórca i jego dzieło. Sławomir Mrożek	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>emigracja</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić tematy, którymi Sławomir Mrożek zajmował się w swojej twórczości 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości artysty • zaprezentować relacje przebywającego na emigracji Mrożka z krajem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisywania rzeczywistości w dziełach artysty 	
110. Być kimś innym. Sławomir Mrożek, Artysta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>alegoria</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść opowiadania • z pomocą nauczyciela określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wypowiedzieć się na temat narratora • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić alegoryczne znaczenie występujących postaci • wskazać elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść postawę Koguta do wyobrażenia na temat artysty • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
111. Bez wyboru Krzysztof Kamil Baczyński, Z głową na karabinie	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>pokolenie, tragizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną wiersza • omówić kontekst historyczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kontrastów w wierszu • wyjaśnić, na czym polegał tragizm 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu umierania za „wielkie sprawy”

	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza • z pomocą nauczyciela określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wskazać środki stylistyczne • opisać, jak podmiot liryczny wyobraża sobie swoją przyszłość 		<p>pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany tekst kultury dotyczący tragizmu pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński
<p>112. Trudna sytuacja Barbara Kosmowska, <i>Pozłacana rybka</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu utworu • z pomocą nauczyciela nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać reakcje bohaterów fragmentu utworu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat reakcji na sytuacje niezależne od nas
<p>113. Iść własną drogą Paulo Coelho, <i>Alchemik</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>marzenie</i>, <i>los</i>, <i>Własna Legenda</i>, <i>przypowieść</i> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera • wyjaśnić, dlaczego Król Salem przybył do młodzieńca 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy przypowieści we fragmentach utworu • wymienić cechy człowieka kierującego się Własną Legendą 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalną prawdę o człowieku przedstawioną we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat tego, co kieruje ludzkim życiem: wolny wybór, przypadek czy los?
<p>114. Nie warto się buntować Andrzej Bursa, <i>Nauka chodzenia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza • z pomocą nauczyciela określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a światem • omówić konsekwencje buntu przedstawione w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje środków stylistycznych użytych w utworze • zanalizować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat konsekwencji zachowania „postawy wyprostowanej”
<p>115. Podanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>podanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne podanie przy użyciu komputera 	

	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić elementy, które powinny się znaleźć na podaniu 	do uzasadnienia prośby	<ul style="list-style-type: none"> • napisać podanie w zeszycie 	z prośbą o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
116. Internet	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić historię internetu • wyjaśnić pojęcia związane z rzeczywistością internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę popularności konkretnych serwisów internetowych • scharakteryzować język wypowiedzi internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany blog • wskazać korzyści i zagrożenia związane z internetem • ocenić wypowiedź internetową według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobów chronienia prywatności w internecie • przedstawić swoje wyobrażenia na temat przyszłości internetu
117., 118. Fonetyka – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> • z pomocą nauczyciela przedstawić podział głosek • z pomocą nauczyciela wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje głosek na przykładach • z pomocą nauczyciela poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • z pomocą nauczyciela wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej • z pomocą nauczyciela wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podziale wyrazów • poprawnie zaakcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu 	

<p>119., 120. Słotwórstwo – powtórzenie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, złożenia, zrosty</i> • z pomocą nauczyciela wymienić kategorie słotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • utworzyć przymiotniki od rzeczowników • z pomocą nauczyciela przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazać formant w wyrazie pochodnym • podkreślić w rodzinie wyrazów rdzeń i wskazać oboczności • rozpoznać złożenia i zrosty na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słotwórczej podanych wyrazów • utworzyć wyrazy należące do konkretnych kategorii słotwórczych • sporządzić wykresy rodziny wyrazów • omówić funkcję łącznika w przymiotnikach złożonych 	
<p>121., 122. Podsumowanie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>powieść historyczna, podanie, fonetyka, typy głosek, akcent, upodobnienia, uproszczenia, słotwórstwo, wyraz pochodny, typy formantów, rodzina</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy

	wyrazów, wyrazy złożone				
123. Dostrzec piękno Andy Warhol, Puszki z zupą firmy Campbell	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>sztuka współczesna</i> opisać, co przedstawia obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść kompozycję obrazu do masowości obecnej we współczesnej kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat współczesnej kultury wypowiedzieć się na temat specyfiki sztuki współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować na podstawie wybranych źródeł prezentację na temat twórczości Warhola
124. Natura okiem poety Jarosław Marek Rymkiewicz, Wiosna w Milanówku	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza z pomocą nauczyciela określić rodzaj liryki w wierszu Rymkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać opisy przejawów wiosny w treści wiersza z pomocą nauczyciela wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną omówić funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu wskazać nawiązania biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję światła w wierszu omówić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
125. Zatrzymać piękno Leszek Kołakowski, Piękna twarz (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela zreferować treść fragmentu utworu wskazać, co szkodziło pięknej twarzy Nino z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>powiastka filozoficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz, twarzą w twarz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pytania zadane przez uczonego Kru wskazać cechy powiastki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy omówić przenośne znaczenie powiastki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować powiastkę w kontekście mitu o Narcyzie podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
126. Piękno pośród brzydoty Karolina Lanckorońska,	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>obóz koncentracyjny, piękno duchowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narratorki scharakteryzować Suli 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny omówić znaczenie przywoływania tekstów antycznych 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować tekst pod względem przeżywanych przez bohaterów emocji 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat istnienia wartości uniwersalnych

Wspomnienia wojenne (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu • z pomocą nauczyciela określić rodzaj narracji 		<p>w obozie koncentracyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat decyzji Suli 		
127. Piękno zwykłych rzeczy Miron Białoszewski, Szare eminencje zachwyty	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zreferować przeczytany wiersz • z pomocą nauczyciela określić rodzaj liryki • w z pomocą nauczyciela wskazać bohaterów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • z pomocą nauczyciela wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcję słownictwa i środków stylistycznych dla wymowy wiersza • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wiersza • zinterpretować tytuł wiersza • stworzyć własną wypowiedź, wydobywającą piękno codziennego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób uwznioślenia codzienności w wybranym tekście kultury
128. Ukryte piękno Dorota Terakowska, Poczwarka (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść fragmentu utworu • z pomocą nauczyciela określić czas i miejsce opisane we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Myszkę i jej rodzinę • omówić zachowania rodziców zdradzające ich stosunek do dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice w postawach obojga rodziców względem Myszki • podzielić tekst na części dotyczące najważniejszych problemów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję bajki o Kopciuszku w tekście • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat społecznego odbioru ludzi z zespołem Downa • omówić wybrany tekst kultury podejmujący problem społecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością
129. Sens tworzenia Konstanty Ildefons Gałczyński, Pieśń III	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcję środków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Johna Williama Waterhouse'a

John William Waterhouse, <i>Słodkie lato</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wskazać środki stylistyczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • stylistycznych w wierszu 		
130., 131. <i>Życiorys, CV</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcia: <i>życiorys, CV (Curriculum vitae)</i> • z pomocą nauczyciela wymienić elementy, z których składają się życiorys i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny się znaleźć w życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje niezbędne do sporządzenia życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie życiorysu zredagować oficjalne CV 	
132., 133. <i>List motywacyjny</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wyjaśnić pojęcie <i>list motywacyjny</i> • z pomocą nauczyciela wymienić elementy, z których składa się list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje do listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny 	
134. <i>Fotografia Charles Ebbets, Lunch na drapaczu chmur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii fotografii • wymienić rodzaje fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady fotografii należących do danych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić wybraną fotografię według podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybraną fotografię • omówić fotografię Charlesa Ebbeta 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybraną fotografię artystyczną
135., 136. <i>O imionach i nazwiskach</i>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć znaczenie podanych imion słowiańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować swoje imię 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat mody na konkretne imiona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie imion biblijnych

	<p>obrzędy nadawania imion</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić języki, z których wywodzą się imiona • z pomocą nauczyciela zrelacjonować historię nadawania nazwisk • z pomocą nauczyciela zrelacjonować zasady odmiany nazwisk żeńskich i nazwisk małżeństw 	<ul style="list-style-type: none"> • użyć imion w wołaczu • poprawnie odmienić nazwiska 	<p>z uwzględnieniem podanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować różne nazwiska pod kątem ich pochodzenia 		
<p>137. O nazwach miejscowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wymienić rodzaje nazw miejscowości • z pomocą nauczyciela zreferować zasadę zapisu dwuczłonowych nazw miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie odmienić nazwy miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pochodzenie podanych nazw miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć nazwy mieszkanki i mieszkańca danego miasta 	
<p>138. i 139. Najczęstsze błędy językowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela przedstawić podział błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie odmienić podane słowa • właściwie sformułować związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w zdaniach błędnie użyte wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pleonazmy w podanych wyrażeniach 	

	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie odczytać podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanych przykładach wskazać sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć błędy stylistyczne w tekście i skorygować je 		
140., 141 Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>życiorys, CV, list motywacyjny, nazwy miejscowe, typy błędów językowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy